

In deze rubriek bericht Sovon over achtergronden van nieuwe projecten of worden resultaten van lopende projecten gepresenteerd. Omdat het de resultaten betreft van lopend onderzoek kunnen de resultaten voorlopig van aard zijn.

Voor meer informatie over projecten van Sovon zie www.sovon.nl

Ruigpootbuizerd, Oldambt, 8 november 2011 (foto: Rein Hofman). *Rough-legged Buzzard*.

Rode en Oranje Lijst voor doortrekkende en overwinterende vogels in Nederland

André van Kleunen, Marc van Roomen & Ruud Foppen

De Rode Lijst kennen we vooral van de broedvogels. Eens in de tien jaar wordt zo'n Rode Lijst opnieuw beschouwd en kijkt Sovon welke broedvogels in de gevaarzone zitten of zelfs met uitsterven bedreigd worden. In 2017 presenteerde Sovon ook een Rode, Oranje en Blauwe Lijst van doortrekkende en overwinterende vogels in Nederland. In deze bijdrage gaan we in op de Rode en Oranje Lijst van doortrekkers en overwinteraars: hoe kwam die tot stand en welke soorten staan erop. De Blauwe Lijst, waarop vogels staan waarvoor Nederland een groot internationaal belang heeft, maar waarvan populaties niet bedreigd worden, laten we hier buiten beschouwing.

Rode Lijsten kennen inmiddels een behoorlijke historie. De *International Union for Conservation of Nature* (IUCN) ontwikkelde ze ruim een halve eeuw geleden al om internationaal (met uitsterven) bedreigde soorten te signaleren (Vincent & Simon 1966). Gaande-

weg kwam er bij natuurbeschermers en beleidsmakers ook behoefte aan inzicht in nationaal bedreigde soorten voor het stellen van prioriteiten in natuurbeleid en het evalueren van de effectiviteit ervan. Zo verscheen in 1985 de eerste Nederlandse Rode Lijst van

broedvogels (Osieck 1986). Inmiddels is deze drie keer geactualiseerd, in 1994 (Lina & van Ommering 1996), 2004 (van Beusekom *et al.* 2005) en eind november 2017 (van Kleunen *et al.* 2017).

Voor een evaluatie van de status van de vogels in Nederland is naast broedvogels ook inzicht gewenst in de status van vogels die buiten de broedtijd, met name tijdens de trek of in de winter aanwezig zijn. In een aantal landen, zoals Duitsland (Hüppop *et al.* 2013) en Groot-Brittannië (Eaton *et al.* 2009), is dit onderkend en worden ook doortrekkende en overwinterende soorten beschouwd voor de Rode Lijst. In Nederland was dit tot dusver niet het geval, ondanks de belangrijke functie van Nederland als pleisterplaats voor doortrekkers en overwinteraars (o.a.

Bijlsma *et al.* 2001). Alle in Nederland van nature voorkomende vogelsoorten zijn beschermd volgens de Europese Vogelrichtlijn en er is dan ook een groot aantal Natura 2000-gebieden specifiek aangewezen voor doortrekkers en wintergasten (SOVON & CBS 2005). Een nationale analyse van de mate van bedreiging van deze soorten naast die van de broedvogels lijkt dan ook op zijn plaats.

In deze bijdrage beschrijven we de methoden en de resultaten van een analyse voor een Nederlandse Rode Lijst van doortrekkers en overwinteraars die in 2015 is opgesteld op verzoek van Vogelbescherming Nederland (van Kleunen *et al.* 2016).

METHODEN

Welke soorten moeten worden beschouwd?

Om te beginnen moesten we de vraag beantwoorden welke vogelsoorten we eigenlijk moeten beschouwen voor een Nederlandse Rode Lijst van doortrekkers en wintergasten. Voor soorten die hier alleen maar tijdens de trek of winter voorkomen (b.v. Zilverplevier *Pluvialis squatarola*) was die vraag niet moeilijk te beantwoorden. Maar wat te doen met bijvoorbeeld de Brandgans *Branta leucopsis*? Is de eventuele mate van bedreiging van deze soort in Nederland al voldoende bepaald, omdat de soort ook als broedvogel is beoordeeld voor de Rode Lijst van broedvogels, of moeten we het voorkomen als wintergast ook apart beoordelen? We zijn van mening dat een aparte beoordeling van het voorkomen als doortrekker en/of wintergast de beste aanpak is, omdat het om verschillende deelpopulaties gaat, die Nederland op verschillende manieren gebruiken. Nederland heeft daarmee ook verschillende verantwoordelijkheden voor die deelpopulaties. Om hier een systematische keuze in te kunnen maken hebben we de in Nederland voorkomende zogenaamde ‘functi-

onele deelpopulaties’ bepaald (zie onder).

Het komt niet vaak voor dat de complete populatie van een soort in zijn geheel op een bepaald moment in Nederland aanwezig is. We hebben bijna altijd te maken met een deel van de zogenaamde *flyway*-populatie. Een *flyway*-populatie is een groep van individuen die grofweg dezelfde broed-, doortrek- en overwinteringsgebieden deelt (Boere *et al.* 2006). Nederland kan voor deze *flyway*-populaties verschillende functies hebben: broeden, doortrekken, overwinteren of combinaties van deze. Zomergasten beschouwden we hierbij als een speciale vorm van doortrekkers. Jaargasten – vogels die gehele jaar aanwezig maar hier niet broeden – hebben we ingedeeld bij doortrekkers/wintergasten.

Allereerst werd bepaald welke *flyway*-populaties van Nederland gebruik maken. Dit is bij watervogels en veel zeevogels in de meeste gevallen gedaan op basis van een rapport van Wetlands International (2015). Hierin zijn de wereldwijde *flyway*-populaties voor deze soortgroepen beschreven. Ter illustratie: in Nederland komen twee *flyway*-populaties van de Rosse Grutto *Limosa lapponica* voor. De ondersoort *L. l. taimyrensis* broedt in Siberië, trekt in voor- en najaar door onze Waddenzee en overwintert in West-Afrika. De ondersoort *L. l. lapponica* broedt westelijker, vooral in Fenno-Scandinavië en overwintert in West-Europa, waaronder Nederland. Voor een belangrijk deel van de soorten, met name zangvogels, zijn zulke *flyway*-populaties nog helemaal niet vastgesteld. Om dit te ondervangen hebben we in die gevallen de ondersoort als startpunt genomen. Welke ondersoorten in Nederland voorkomen werd bepaald aan de hand van Del Hoyo *et al.* (1992-2011), Gill & Donsker (2015) en Clements *et al.* (2014). Daarna werd uitgezocht uit welke broedgebieden de bij ons voorkomende doortrekkers en wintergasten afkomstig zijn. Een belangrijke bron hiervoor waren de ringterugmeldingen

uit het buitenland, zoals beschikbaar gesteld door het Vogeltrekstation (NIOO-KNAW). Ook werden buitenlandse ringatlassen en soortspecifieke literatuurbronnen geraadpleegd (Dreef 2015). Zodoende verkregen we inzicht in de herkomstgebieden van doortrekkers en overwinteraars, wat belangrijk was om een inschatting te kunnen maken van de grootte van de *flyway*-populaties.

Vervolgens werd het zogenaamde ‘functionele gebruik’ van Nederland door *flyway*-populaties vastgesteld; gebruikt de populatie Nederland om te broeden, te overwinteren, of trekt de soort in Nederland door (of combinaties daarvan)? Voor soorten die ook in Nederland broeden, werden aparte functionele populaties van doortrekkers/overwinteraars onderscheiden als een substantieel deel (> 30%) van de vogels tijdens de trek- en winterperiode afkomstig is uit buitenlandse broedgebieden. Deze inschatting werd veelal op basis van *expert judgement* gemaakt, simpelweg omdat harde cijfers ontbreken. Bijvoorbeeld: de in Nederland voorkomende Veldleeuweriken *Alauda arvensis* behoren tot dezelfde ondersoort (*A. a. arvensis*) en *flyway*-populatie. We onderscheidden hierin voor Nederland twee functionele deelpopulaties: de Nederlandse broedvogels en daarnaast een groep doortrekkers/overwinteraars, omdat dit voor een groot deel broedvogels van elders zijn. Dwaalgasten (van den Berg 2015) en exoten zijn niet meegenomen. In 31 gevallen werd besloten om de ondersoorten en *flyway*-populaties (voorlopig) samen te voegen, omdat het niet mogelijk bleek ze te onderscheiden.

Dit alles bij elkaar resulteerde in 456 inheemse ‘functionele deelpopulaties’ (figuur 1 en online bijlage). 263 daarvan hadden betrekking op doortrekkers en/of overwinteraars. Deze werden voor de Rode Lijst beschouwd.

Beoordelingscriteria Rode Lijst

De systematiek voor de Rode Lijst van

Tabel 1. Beoordelingscriteria om verschillende bedreigingscategorieën te onderscheiden. TNB = thans niet bedreigd, GE = gevoelig, KW = kwetsbaar, BE = bedreigd, EB = ernstig bedreigd, VN = verdwenen. Bij geconcentreerd voorkomen van een populatie werd deze in een zwaardere bedreigings-categorie geplaatst. Daarnaast moet Nederland van internationaal belang zijn voor de soort (>5% van de deelpopulatie maakt gebruik van Nederland, of >0.1% indien de soort op de Europese Rode Lijst/Vogelrichtlijn annex I voorkomt) om deze te kwalificeren voor de rode lijst.

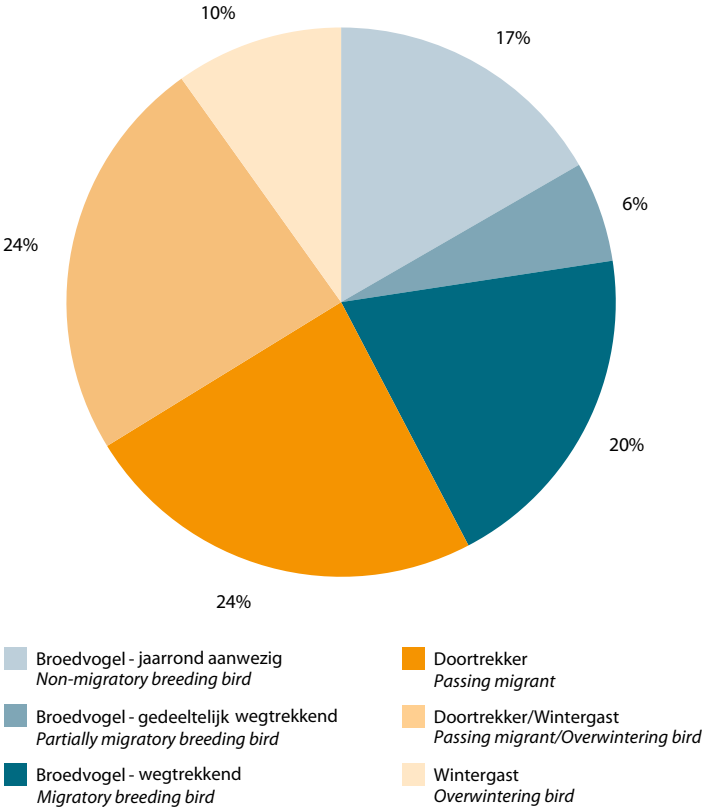
Summary of assessment criteria to define different categories of the Red List. TNB = currently not threatened, GE = sensitive, KW = vulnerable, BE = endangered, EB = seriously endangered, VN = disappeared. In the case the population had a restricted distribution in the Netherlands, the level of conservation concern was increased by one step. In addition, the Netherlands must be of international importance for the species (>5% of the population makes use of the Netherlands, or >0.1% in case the species occurs on the European Red List/Bird Directive Annex I).

Trend (% afname sinds 1950) Trend (% decline since 1950)	Populatiegrootte Population size				
	>=25 000	2500-24 999	250-2499	1-249	0
<25%	TNB	TNB	TNB	GE	
25-49%	TNB	KW	KW	KW	
50-74%	GE	KW	BE	BE	
75-<100%	GE	KW	BE	EB	
100%					VN

overwinteraars en trekvogels werd zo veel mogelijk gebaseerd op die van de Nederlandse Rode Lijst van broedvogels (van Beusekom *et al.* 2005, van Kleunen *et al.* 2017). De kwetsbaarheid van een vogelpopulatie wordt hierin bepaald op basis van de mate van zeldzaamheid, uitgedrukt in aantallen en verspreiding, en de veranderingen (trends) daarin (tabel 1).

Aantallen

Vanwege het soms grote verloop in aanwezige vogels gedurende de trekperiode (de zogenaamde *turnover*), hebben we er voor gekozen om niet het maximaal aantal exemplaren dat op één moment in Nederland aanwezig is als maat te gebruiken, maar een schatting te maken van het totaal aantal vogels dat tijdens de trek of in de winter van Nederland gebruik maakt. Voor veel soorten waren reeds populatieschattingen beschikbaar op grond van data verzameld binnen de vogelmonitoringmeetnetten (Punt Transect Tellingen, Meetnet Watervogels, Bijzondere Soorten Project) en ad

Figuur 1. Aantalsverdeling van verschillende functionele deelpopulaties van Nederlandse broedvogels en doortrekkers en overwinteraars. Numbers of different types of functional subpopulations of breeding and migratory and wintering birds in the Netherlands.

René van Rossum

De Waterrietzanger is een internationaal bedreigde soort die bovendien de enige endemische broedvogel van het Europese vaste land is, Lentevreugd, 4 augustus 2012. *The Aquatic Warbler is an internationally threatened species and the only endemic breeding bird on the European mainland.*

hoc reconstructies op basis van andere bronnen (zie nationale rapportage over de Vogelrichtlijn aan de Europese Commissie voor de periode 2008-2012, van Kleunen *et al.* 2015). Vervolgens hebben we in grove aantalklassen het totaal aantal individuen per functionele deel-populatie geschat, daarbij gebruik makende van het seizoensmaximum, seizoenspatronen en kennis over de verblijfsduur van soorten.

Verspreiding

De mate van kwetsbaarheid kan ook worden bepaald door een beperkte verspreiding van de soort. Populaties met een geconcentreerd voorkomen, bijvoorbeeld omdat de vogels in groepen in slechts een paar gebieden voorkomen, worden vanuit 'Rode Lijst-perspectief' als kwetsbaar gezien. We beschouwden een soort als geconcentreerd voorkomend als meer dan 90% van de populatie op minder dan

vijf locaties voor kwam. Een voorbeeld van een soort met een geconcentreerd voorkomen is de Kleine Rietgans *Anser brachyrhynchus*, waarvan het overgrote deel van de populatie in Zuidwest-Fryslân pleistert.

Trend

Onder de trend verstaan we de veranderingen van de aantallen over de tijd. Het jaar 1950 wordt als referentiejaar gehanteerd bij de Nederlandse Rode Lijst-systematiek. Het idee hierachter is dat in die tijd het leefgebied voor vogels in Nederland nog relatief natuurlijk en optimaal waren. Helaas gaan vogelmonitoringmeetnetten en verspreidingsatlassen doorgaans niet verder terug dan de jaren zeventig of tachtig van de vorige eeuw. Om toch een inschatting te kunnen maken van de trend sinds 1950 werden beschikbare meetreeksen geëxtrapoleerd naar die periode. De uitkomsten hiervan

werden vervolgens beoordeeld aan de hand van de gepubliceerde kennis over het voorkomen in die tijd, met name zoals gepubliceerd in de Avifauna van Nederland (Bijlsma *et al.* 2001). Tevens werden alle uitkomsten door experts beoordeeld.

Internationaal belang

In aanvulling op criteria als zeldzaamheid, verspreiding en trend werd ook het internationale belang van Nederland voor een *flyway*-populatie als beoordelingscriterium gebruikt. Dit is anders dan voor de Rode Lijst van broedvogels, maar werd als relevant beschouwd voor doortrekkers en overwinteraars die immers een buitenlandse herkomst hebben. Ook bij het opstellen van de Duitse Rode Lijst van doortrekkers en overwinteraars is dit criterium toegepast (Hüppop *et al.* 2012). Het is in feite een prioritering voor nationale beschermings-/beleids-

noodzaak. Zo worden onder meer schaarse doortrekkers, die in internationaal opzicht in kleine aantallen voorkomen, er uitgefilterd. Praktisch betekende dit dat van alle *flyway*-populaties de populatiegrootte bepaald moest worden. Vooral voor niet-watervogelsoorten was dit nog niet eerder uitgezocht. Voor watervogels werden de schattingen uit Wetlands International (2015) gebruikt. Voor de andere soorten werden de meest recente nationale broedpopulatieschattingen gebruikt. Ten tijde van de analyse waren dat die uit *Birds in Europe II* (BirdLife International 2004). Voor soorten waarvoor geldt dat ze Europees bedreigd zijn, volgens de Europese Vogelrichtlijn (Europese Commissie 2015) of de Europese Rode Lijst (BirdLife International 2015), werd een deelpopulatie van 'internationaal belang' geacht als minstens 0.1% van de *flyway*-populatie in ons land verblijft. Voor de overige soorten geldt een minimum van 5%.

Criteria gecombineerd

De bovengenoemde criteria werden gecombineerd om te komen tot een klassificatie van de mate waarin een deelpopulatie bedreigd wordt (tabel 1). Het idee is dat een populatie sterker bedreigd wordt als de populatie kleiner is, of als de afname sterker is, en vooral ook de combinatie van beide. Dit komt overeen met de aanpak voor broedvogels (tabel 1). Anders ten opzichte van de broedvogels is dat bij de doortrekkers en overwinteraars een deelpopulatie in een zwaardere klasse werd geplaatst als deze maar in weinig gebieden voorkomt (geconcentreerd voorkomen). Tenslotte moet de deelpopulatie van 'internationaal belang' geacht worden.

Oranje Lijst

In aanvulling op de Rode Lijst hebben we in beeld gebracht welke populaties van doortrekkers en overwinteraars in de nabije toekomst in de gevarenzone dreigen te komen door voortdurende populatieafname: de zogenaamde

Oranje Lijst (zie ook Sovon (2013) voor de 'Oranje Lijst van broedvogels'). Voor internationaal belangrijke populaties is berekend wat de aantallen zouden zijn over tien jaar gebaseerd op een voortgaande populatieontwikkeling van de afgelopen tien jaar (2005-2015). De aldus kwalificerende deelpopulaties waarvoor ook aannemelijk is dat er bedreigingen spelen werden vervolgens op de Oranje Lijst geplaatst.

RESULTATEN

Van de 263 'functionele deelpopulaties' die beschouwd zijn, kwamen er 39 in aanmerking voor de Rode Lijst van doortrekkers en overwinteraars en nog eens 9 voor de Oranje Lijst (tabel 2, figuur 2). Van 11 populaties kon de status niet worden beoordeeld, omdat er te weinig gegevens beschikbaar waren.

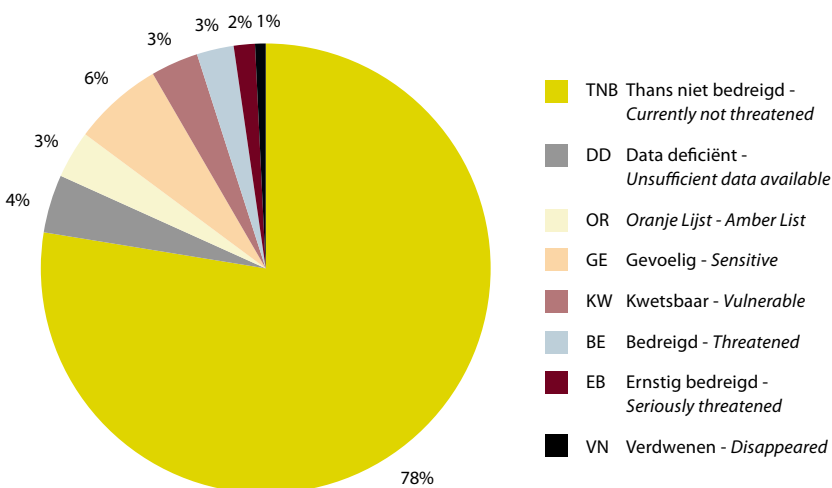
DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN

Als we de Rode Lijst van doortrekkers en overwinteraars nader bekijken zien we een paar opvallende patronen. Zo staan er veel populaties op de Rode Lijst waarvan de broedgebieden op de toendra of in de Scandinavische

bergen liggen. Naast 'watervogels' als Dwerggans *Anser erythropus*, Taigarietgans *Anser fabalis* en Paarse Strandloper *Calidris maritima* gaat het hier ook om zangvogels als de Strandleeuwerik *Eremophila alpestris flava*, Sneeuwgorst *Plectrophenax nivalis nivalis/insulae* en Frater *Linaria flavirostris ssp.* Een interessante vraag is waar de knelpunten voor deze groep liggen: in de broedgebieden, overwinteringsgebieden of beide?

De druk van de moderne landbouw in Nederland lijkt niet aan de doortrekkers en overwinteraars voorbij te gaan. Er staan diverse populaties op de Rode Lijst die in Nederland in landbouwgebieden doortrekken/overwinteren, zoals de Goudplevier *Pluvialis apricaria apricaria/altifrons*, Blauwe Kiekendief *Circus cyaneus*, Torenvalk *Falco tinnunculus tinnunculus* en Veldleeuwerik.

Er staan ook enkele in Nederland voorkomende populaties op de Rode Lijst die doorgaans weinig aandacht genieten. Dat zijn bijvoorbeeld de Lachstern *Gelochelidon nilotica nilotica*, die in de nazomer in met name Noord-Nederland belangrijke pleisterplaatsen heeft. Het gaat hier weliswaar om kleine aantallen, maar deze betreffen wel een groot deel van de kleine Noordwest-Europese broedpopulatie (Conradt & Ebels 2014). Iets dergelijks

Figuur 2. Aantalsverdeling van verschillende bedreigingscategorieën van de Rode en Oranje Lijst van doortrekkers en overwinteraars. Number of populations for the different categories of the Red and Amber List of migratory and wintering birds in the Netherlands.

Tabel 2. Rode en Oranje Lijst van doortrekkers en overwinteraars in Nederland. (VN = verdwenen, EB = ernstig bedreigd, BE = bedreigd, KW = Kwetsbaar, GE = Gevoelig, OR = Oranje Lijst. Table 2. Red and Amber List of migrating and wintering species in the Netherlands. (VN = Disappeared, EB = Seriously Threatened, BE = Threatened, KW = Vulnerable, GE = Sensitive, OR = Amber List.

deelpopulatie - population		fase van de jaarcyclus - part of the annual cycle	Rode Lijst categorie - Red List category
Poelsnip	<i>Gallinago media</i>	doortrek	VN
Dunbekwulp	<i>Numenius tenuirostris</i>	doortrek/winter	VN
Taigarietgans	<i>Anser fabalis</i>	winter	EB
Ruigpootbuizerd	<i>Buteo lagopus lagopus</i>	winter	EB
Strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus alexandrinus</i>	doortrek	EB
Lachstern	<i>Gelochelidon nilotica nilotica</i>	doortrek	EB
Waterrietzanger	<i>Acrocephalus paludicola</i>	doortrek	BE
Duinpieper	<i>Anthus campestris campestris</i>	doortrek	BE
Velduil	<i>Asio flammeus flammeus</i>	doortrek/winter	BE
Paarse Strandloper	<i>Calidris maritima</i>	winter	BE
Morinelplevier	<i>Charadrius morinellus</i>	doortrek	BE
Ortolaan	<i>Emberiza hortulana</i>	doortrek	BE
Grote Zaagbek	<i>Mergus merganser merganser</i>	winter	BE
Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	doortrek	KW
Dwerggans	<i>Anser erythropus</i>	winter	KW
Steenloper	<i>Arenaria interpres interpres</i> (wint. Eur.)	winter	KW
Brilduiker	<i>Bucephala clangula clangula</i>	winter	KW
Zwarte Stern	<i>Chlidonias niger niger</i>	doortrek	KW
Blauwe Kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	doortrek/winter	KW
Strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris flava</i>	doortrek/winter	KW
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus tinnunculus</i>	doortrek/winter	KW
Draaihals	<i>Jynx torquilla torquilla</i>	doortrek	KW
Frater	<i>Linaria flavirostris ssp.</i>	doortrek/winter	KW
Nonnetje	<i>Mergellus albellus</i>	winter	KW

lijkt ook te gelden voor de internationaal bedreigde Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola*, de enige endemische broedvogelsoort van het Europese vasteland, die in Nederland tijdens de nazomer voorkomt in moerassige terreinen, zoals het Verdrongenland van Saethinge en de Friese IJsselmeerkust.

Gebruik functionele deelpopulaties
Sovon pleit voor het gebruik van het concept 'functionele deelpopulaties' bij

het maken van natuurbeleid en bepalen van natuurbeschermingsacties. Het duidt de geografische diversiteit die er binnen een soort bestaat en het geeft bovendien inzicht in hoe een soort Nederland gebruikt in zijn jaarcyclus. Het bestaande overzicht kan wat dit betreft zeker worden verbeterd door een verdere uitwerking van de geografische deelpopulaties van met name niet-watervogelsoorten (o.a. zangvogels). Over de status van ondersoorten

in Nederland en vooral de afbakening van de herkomstgebieden, trekroutes en overwinteringsgebieden is relatief weinig bekend. Analyses van ringdata zouden dit sterk kunnen verbeteren.

Verbeter kennis over populatiestatus van doortrekkers en overwinteraars in Nederland

Bij de analyse van criteria als 'zeldzaamheid' en 'trends' voor de Rode Lijst bleek dat de kennis over het voorkomen van

Vervolg tabel 2. *Continuation Table 2.*

deelpopulatie - <i>population</i>		fase van de jaarcyclus - <i>part of the annual cycle</i>	Rode Lijst categorie - <i>Red List category</i>
Kemphaan	<i>Philomachus pugnax</i>	doortrek	KW
Sneeuwgorst	<i>Plectrophenax nivalis nivalis/insulae</i>	doortrek/winter	KW
Kuifduiker	<i>Podiceps auritus auritus</i>	winter	KW
Kleine Jager	<i>Stercorarius parasiticus</i>	doortrek	KW
Dodaars	<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i>	winter	KW
IJslandse Tureluur	<i>Tringa totanus robusta</i>	winter	KW
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis arvensis</i>	doortrek/winter	GE
Steenloper	<i>Arenaria interpres interpres</i> (wint. Africa)	doortrek/winter	GE
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus chloropus</i>	doortrek/winter	GE
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	winter	GE
Reuzenster	<i>Hydroprogne caspia</i>	doortrek	GE
Kneu	<i>Linaria cannabina cannabina/autochthona</i>	doortrek/winter	GE
Goudplevier	<i>Pluvialis apricaria apricaria/altifrons</i>	doortrek/winter	GE
Vale Pijlstormvogel	<i>Puffinus mauretanicus</i>	doortrek	GE
Visdief	<i>Sterna hirundo hirundo</i>	doortrek	GE
Graspieper	<i>Anthus pratensis pratensis</i>	doortrek/winter	OR
Tafeleend	<i>Aythya ferina</i>	doortrek/winter	OR
Kleine Zwaan	<i>Cygnus bewickii</i>	doortrek/winter	OR
Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	doortrek/winter	OR
Zwarte Zee-eend	<i>Melanitta nigra nigra</i>	doortrek/winter	OR
Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba alba</i>	doortrek	OR
Ringmus	<i>Passer montanus montanus</i>	doortrek/winter	OR
Fuut	<i>Podiceps cristatus cristatus</i>	winter	OR
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris vulgaris</i>	doortrek/winter	OR

watervogels behoorlijk op orde is. Nederland kent een lange traditie op het gebied van watervogeltellingen en -onderzoek. Echter, als naar de overige populaties wordt gekeken dan laat de monitoring van de aantallen nog te wensen over. Dit is vooral het geval bij doortrekkende zangvogels, roofvogels en andere niet-watervogelsoorten, terwijl Nederland voor sommige uit deze groep een belangrijke pleisterplaats kan zijn tijdens de trek van de broedge-

bieden naar de overwinteringsgebieden. Dit is niet zozeer een kwestie van een gebrek aan interesse bij vogelaars. Het ringen van trekvogels op ringbanen en vooral het tellen van zichtbare trek is enorm populair in Nederland (b.v. www.trektellen.nl). Dit zijn interessante bronnen om aantalsontwikkelingen van doortrekkers te volgen. Hiervoor is wel sturing nodig op het systematisch verzamelen van de gegevens. Er zijn zeker mogelijkheden om dat te verbe-

teren. Denk aan vaste opstellingen op ringbanen en regulering van het afspe- len van lokgeluiden. Met betrekking tot trektellen moet worden gedacht aan een vastgelegde telfrequentie, duur en waarneemcirkels, zoals in feite in het verleden werd toegepast (LWVT & Sovon 2002, van Turnhout *et al.* 2009). Ook het jaarrond tellen van vogels op vaste locaties, zoals kilometerhokken, via bijvoorbeeld streeplijsten kan hier een bijdrage aan leveren.

LITERATUUR

- van den Berg A.B. 2015. Lijst van Nederlandse vogelsoorten. Pdf op Dutch Birding.nl.
- van Beusekom R., P. Huigen, F. Hustings, K. de Pater & J. Thissen (red.) 2005. Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion Uitgevers B.V., Baarn.
- Bijlsma R.G., F. Hustings & C.J. Camphuysen 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- BirdLife International 2004. Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. Conservation (BirdLife Series No. 12). BirdLife international, Cambridge.
- BirdLife International 2015. European Red List of Birds. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- Boere G., C. Galbraith & D. Stroud 2006. Waterbirds around the world. The Stationary Office, Edinburgh.
- Clements J.F., T.S. Schulenberg, M.J. Iliff, D. Roberson, T.A. Fredericks, B.L. Sullivan & C.L. Wood 2014. The eBird/Clements checklist of birds of the world: Version 6.9. <http://www.birds.cornell.edu/clementschecklist/download/>
- Conradt S. & E. Ebels 2014. Gull-billed terns in north-western Europe; breeding results, conservation and post-breeding movements. Dutch Birding 36: 147-158.
- Dreef A. 2015. Identification of conservation priorities for migratory birds: a science-based and standardized approach. Student Research Report. MSc Biological Sciences Ecology & Evolution, Universiteit van Amsterdam.
- Eaton M.A., A.F. Brown, D.G. Noble, A.J. Musgrove, R.D. Hearn, N.J. Aebischer, D.W. Gibbons, A. Evans & R.D. Gregory 2009. Birds of Conservation Concern 3. The population status of birds in the United Kingdom, Channel Islands and Isle of Man. British Birds 102: 296-341.
- Europese Commissie 2015. ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/threatened/index_en.htm Bezocht op 1 mei 2015.
- Gill F. & D. Donsker (eds.). 2015. IOC World Bird List (v 5.2). doi : 10.14344/IOC.ML.5.2
- del Hoyo J., A. Elliott, J. Sargatal & D.A. Christie (red.) 1992-2011. Handbook of the Birds of the World. Vol. 1-16. Lynx Edicions Barcelona.
- Hüppop O., H.G. Bauer, H. Haupt, T. Ryslavy, P. Südbek & J. Wahl 2013. Rote Lijst Wanderender Vogelarten Deutschlands, 1 Fassung, 31 December 2012. Berichte zum Vogelschutz Band 49/50: 23-83.
- van Kleunen A., R. Foppen & C. van Turnhout 2017. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels 2016 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Sovon-rapport 2017/34. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- van Kleunen A., M. van Roopen, C. van Turnhout & A. Adams 2015. Rapporteren over de landelijke status van Nederlandse vogels – Vogels tellen voor Europese Vogelrichtlijn. Toets 3: 12-17.
- van Kleunen A., E. van Winden, C. Dreef, R. Foppen & M. van Roopen 2016. Rode, Oranje en Blauwe Lijst van doortrekkende en overwinterende vogelpopulaties in Nederland – technische rapportage. Sovon-rapport 2016/01. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- Lina P.H.C. & G. van Ommering 1996. Bedreigde en kwetsbare vogels in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. IKC-Natuurbeheer, Wageningen.
- LWVT & SOVON 2002. Vogeltrek over Nederland 197-1993. Schuyt & Co, Haarlem.
- Osieck E.R. 1986. Bedreigde en karakteristieke vogels in Nederland. Vogelbescherming, Zeist.
- Sovon 2013: sovon.nl/nl/actueel/nieuws/oranje-lijst-onthult-22-nieuwe-bedreigde-vogelsoorten-nederland. Bezocht op 1 mei 2015.
- Sovon & CBS 2005. Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- van Turnhout C., E. Van Winden, G. Troost, K. Koffijberg & F. Hustings 2009. Veranderingen in timing van zichtbare najaars-trek over Nederland: een pleidooi voor hernieuwde standaardisatie van trektellingen. Limosa 82: 68-78.
- Vincent J. & N. Simon 1966. Red data book. Volume 2. Aves. IUCN.
- Wetlands International 2015. "Waterbird Population Estimates". wpe.wetlands.org

André van Kleunen, Marc van Roopen & Ruud Foppen, Sovon Vogelonderzoek Nederland, Toernooiveld 1, 6525 ED Nijmegen; andre.vankleunen@sovon.nl

Red and Amber List of migratory and wintering birds in the Netherlands

Red List assessments in the Netherlands used to focus on breeding birds only. This is remarkable given the huge numbers of birds that use the Netherlands during migration and winter. Therefore a national Red, Amber and Blue List for migrants and wintering birds was produced.

First, all *flyway* populations using the Netherlands during migration or in winter were identified. As *flyways* have been defined for waterbirds only, they also were identified for landbirds, based on ringing data. Subsequently we determined the 'functional use' of these *flyway*-populations of the Netherlands, i.e. whether they used

the Netherlands during migration, winter, or both.

In accordance with Red List evaluations for breeding birds, different levels of conservation concern were identified on the basis of population sizes and population trends. For trends, 1950 was taken as the year of reference. A population was listed at a higher level of concern if its spatial distribution in the Netherlands was restricted (i.e. occurring at five or less locations). Furthermore, only populations were included at the Red or Amber List in case the numbers in the Netherlands were of international importance. This excluded scarce, occasional visitors

to the Netherlands from the Red and Amber Lists.

263 populations were evaluated, of which 39 were placed at the Red List. In addition, nine populations qualified for the Amber List, because of recent declines. The Red List comprises quite some populations with Arctic breeding grounds, and populations that winter in farmland. Some noteworthy species on the Red List, which hitherto received rather little attention in the Netherlands, are Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica nilotica* and Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola*.

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
140	1530	Kleine Zwaan	Kleine Zwaan	<i>Cygnus bewickii</i>	Doortrekker/wintergast
150	1540	Wilde Zwaan	Wilde Zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Wintergast
300	1571	Taigarietgans	Taigarietgans	<i>Anser fabalis</i>	Wintergast
330	1574	Toendrarietgans	Toendrarietgans	<i>Anser serrirostris</i>	Wintergast
370	1580	Kleine Rietgans	Kleine Rietgans	<i>Anser brachyrhynchus</i>	Doortrekker/wintergast
380	1610	Grauwe Gans	Grauwe Gans	<i>Anser anser anser</i>	Doortrekker/wintergast
410	1600	Dwerggans	Dwerggans	<i>Anser erythropus</i>	Wintergast
420	1590	Kolgans	Kolgans	<i>Anser albifrons albifrons</i>	Wintergast
590	1670	Brandgans	Brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Wintergast
680	1690	Roodhalsgans	Roodhalsgans	<i>Branta ruficollis</i>	Wintergast
690	1682	Witbuikrotgans	Witbuikrotgans	<i>Branta hrota</i>	Wintergast
710	1681	Zwartbuikrotgans	Zwartbuikrotgans	<i>Branta bernicla</i>	Doortrekker/wintergast
720	1683	Zwarte Rotgans	Zwarte Rotgans	<i>Branta nigricans</i>	Wintergast
850	1730	Bergeend	Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	Doortrekker/wintergast
950	1980	Tafeleend	Tafeleend	<i>Aythya ferina</i>	Doortrekker/wintergast
980	2020	Witoogeend	Witoogeend	<i>Aythya nyroca</i>	Doortrekker/wintergast
1000	2030	Kuifeend	Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>	Doortrekker/wintergast
1030	2040	Topper	Topper	<i>Aythya marila marila</i>	Wintergast
1150	2060	Eider	Eider	<i>Somateria mollissima mollissima</i>	Wintergast
1170	2130	Zwarte Zee-eend	Zwarte Zee-eend	<i>Melanitta nigra nigra</i>	Doortrekker/wintergast
1200	2150	Grote Zee-eend	Grote Zee-eend	<i>Melanitta fusca fusca</i>	Doortrekker/wintergast
1220	2120	IJseend	IJseend	<i>Clangula hyemalis</i>	Wintergast
1230	2200	Nonnetje	Nonnetje	<i>Mergellus albellus</i>	Wintergast
1260	2180	Brilduiker	Brilduiker	<i>Bucephala clangula clangula</i>	Wintergast
1280	2230	Grote Zaagbek	Grote Zaagbek	<i>Mergus merganser merganser</i>	Wintergast
1290	2210	Middelste Zaagbek	Middelste Zaagbek	<i>Mergus serrator</i>	Wintergast
1330	1820	Krakeend	Krakeend	<i>Anas strepera strepera</i>	Wintergast
1360	1790	Smient	Smient	<i>Anas penelope</i>	Wintergast
1370	1800	Amerikaanse Smient	Amerikaanse Smient	<i>Anas americana</i>	Wintergast
1420	1940	Slobeend	Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	Doortrekker/wintergast
1440	1860	Wilde Eend	Wilde Eend	<i>Anas platyrhynchos platyrhynchos</i>	Wintergast
1510	1890	Pijlstaart	Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>	Doortrekker/wintergast
1520	1910	Zomertaling	Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	Doortrekker
1540	1840	Wintertaling	Wintertaling	<i>Anas crecca crecca</i>	Doortrekker/wintergast
1550	1844	Amerikaanse Wintertaling	Amerikaanse Wintertaling	<i>Anas carolinensis</i>	Doortrekker/wintergast
1800	20	Roodkeelduiker	Roodkeelduiker	<i>Gavia stellata</i>	Doortrekker/wintergast
1810	30	Parelduiker	Parelduiker	<i>Gavia arctica arctica</i>	Doortrekker/wintergast
1820	40	IJsduiker	IJsduiker	<i>Gavia immer</i>	Wintergast
1860	220	Noordse Stormvogel	Noordse Stormvogel	<i>Fulmarus glacialis glacialis/auduboni</i>	Doortrekker/wintergast
1940	430	Grauwe Pijlstormvogel	Grauwe Pijlstormvogel	<i>Puffinus griseus</i>	Doortrekker
1950	460	Noordse Pijlstormvogel	Noordse Pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>	Doortrekker
1960	461	Vale Pijlstormvogel	Vale Pijlstormvogel	<i>Puffinus mauretanicus</i>	Doortrekker

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
2010	520	Stormvogeltje	Stormvogeltje	<i>Hydrobates pelagicus pelagicus</i>	Doortrekker
2030	550	Vaal Stormvogeltje	Vaal Stormvogeltje	<i>Oceanodroma leucorhoa leucorhoa</i>	Doortrekker
2060	710	Jan-van-gent	Jan-van-gent	<i>Morus bassanus</i>	Doortrekker/wintergast
2090	720	Aalscholver	Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo sinensis/carbo</i>	Doortrekker/wintergast
2120	800	Kuifaalscholver	Kuifaalscholver	<i>Phalacrocorax aristotelis aristotelis</i>	Wintergast
2190	950	Roerdomp	Roerdomp	<i>Botaurus stellaris stellaris</i>	Doortrekker/wintergast
2240	1080	Ralreiger	Ralreiger	<i>Ardeola ralloides</i>	Doortrekker
2250	1110	Koereiger	Koereiger	<i>Bubulcus ibis ibis</i>	Doortrekker/wintergast
2270	1190	Kleine Zilverreiger	Kleine Zilverreiger	<i>Egretta garzetta garzetta</i>	Doortrekker/wintergast
2280	1210	Grote Zilverreiger	Grote Zilverreiger	<i>Casmerodius albus albus</i>	Wintergast
2290	1220	Blauwe Reiger	Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea cinerea</i>	Doortrekker/wintergast
2330	1310	Zwarte Ooievaar	Zwarte Ooievaar	<i>Ciconia nigra</i>	Doortrekker
2350	1340	Ooievaar	Ooievaar	<i>Ciconia ciconia ciconia</i>	Doortrekker
2390	1360	Zwarte Ibis	Zwarte Ibis	<i>Plegadis falcinellus</i>	Doortrekker/wintergast
2420	1440	Lepelaar	Lepelaar	<i>Platalea leucorodia leucorodia</i>	Doortrekker
2510	70	Dodaars	Dodaars	<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i>	Wintergast
2520	90	Fuut	Fuut	<i>Podiceps cristatus cristatus</i>	Wintergast
2530	100	Roodhalsfuut	Roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena grisegena</i>	Doortrekker/wintergast
2540	110	Kuifduiker	Kuifduiker	<i>Podiceps auritus auritus</i>	Wintergast
2550	120	Geoorde Fuut	Geoorde Fuut	<i>Podiceps nigricollis nigricollis</i>	Doortrekker/wintergast
2570	2310	Wespendief	Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Doortrekker
2590	2380	Zwarte Wouw	Zwarte Wouw	<i>Milvus migrans migrans</i>	Doortrekker
2600	2390	Rode Wouw	Rode Wouw	<i>Milvus milvus milvus</i>	Doortrekker
2620	2430	Zeearend	Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Wintergast
2710	2560	Slangenarend	Slangenarend	<i>Circus gallicus</i>	Doortrekker
2720	2600	Bruine Kiekendief	Bruine Kiekendief	<i>Circus aeruginosus aeruginosus</i>	Doortrekker
2730	2610	Blauwe Kiekendief	Blauwe Kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	Doortrekker/wintergast
2750	2620	Steppiekiekendief	Steppiekiekendief	<i>Circus macrourus</i>	Doortrekker
2760	2630	Grauwe Kiekendief	Grauwe Kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Doortrekker
2790	2690	Sperwer	Sperwer	<i>Accipiter nisus nisus</i>	Doortrekker/wintergast
2840	2870	Buizerd	Buizerd	<i>Buteo buteo buteo</i>	Doortrekker/wintergast
2870	2900	Ruigpootbuizerd	Ruigpootbuizerd	<i>Buteo lagopus lagopus</i>	Wintergast
2960	3010	Visarend	Visarend	<i>Pandion haliaetus haliaetus</i>	Doortrekker
2990	3040	Torenvalk	Torenvalk	<i>Falco tinnunculus tinnunculus</i>	Doortrekker/wintergast
3010	3070	Roodpootvalk	Roodpootvalk	<i>Falco tinnunculus tinnunculus</i>	Doortrekker
3030	3090	Smelleken	Smelleken	<i>Falco columbarius subaeson</i>	Doortrekker/wintergast
3050	3100	Boomvalk	Boomvalk	<i>Falco subbuteo subbuteo</i>	Doortrekker
3100	3200	Slechtvalk	Slechtvalk	<i>Falco peregrinus peregrinus</i>	Doortrekker/wintergast
3110	4070	Waterral	Waterral	<i>Rallus aquaticus aquaticus</i>	Doortrekker/wintergast
3120	4080	Porseleinhoen	Porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Doortrekker
3160	4240	Waterhoen	Waterhoen	<i>Gallinula chloropus chloropus</i>	Doortrekker/wintergast
3190	4290	Meerkoet	Meerkoet	<i>Fulica atra atra</i>	Doortrekker/wintergast

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
3200	4330	Kraanvogel	Kraanvogel	<i>Grus grus grus</i>	Doortrekker
3300	4500	Scholekster	Scholekster	<i>Haematopus ostralegus ostralegus</i>	Doortrekker/wintergast
3330	4560	Kluut	Kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Doortrekker/wintergast
3350	4590	Griel	Griel	<i>Burhinus oedicnemus oedicnemus</i>	Doortrekker
3430	4700	Bontbekplevier	Bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula psammmodroma/tundrae</i>	Doortrekker
3440	4701	Bontbekplevier	Bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula hiaticula</i>	Doortrekker
3490	4770	Strandplevier	Strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus alexandrinus</i>	Doortrekker
3540	4820	Morinelplevier	Morinelplevier	<i>Charadrius morinellus</i>	Doortrekker
3580	4850	Goudplevier	Goudplevier	<i>Pluvialis apricaria apricaria/altifrons</i>	Doortrekker/wintergast
3600	4860	Zilverplevier	Zilverplevier	<i>Pluvialis squatarola</i>	Doortrekker/wintergast
3650	4930	Kievit	Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	Doortrekker/wintergast
3680	4961	Kanoet	Kanoet	<i>Calidris canutus canutus</i>	Doortrekker
3690	4962	Kanoet	Groenlandse Kanoet	<i>Calidris canutus islandica</i>	Doortrekker/wintergast
3700	4970	Drieteenstrandloper	Drieteenstrandloper	<i>Calidris alba</i>	Doortrekker/wintergast
3730	5010	Kleine Strandloper	Kleine Strandloper	<i>Calidris minuta</i>	Doortrekker
3740	5020	Temmincks Strandloper	Temmincks Strandloper	<i>Calidris temminckii</i>	Doortrekker
3790	5070	Gestreepte Strandloper	Gestreepte Strandloper	<i>Calidris melanotos</i>	Doortrekker
3810	5090	Krombekstrandloper	Krombekstrandloper	<i>Calidris ferruginea</i>	Doortrekker
3830	5100	Paarse Strandloper	Paarse Strandloper	<i>Calidris maritima</i>	Wintergast
3840	5120	Bonte Strandloper	Bonte Strandloper	<i>Calidris alpina alpina/arctica/schinzii</i>	Doortrekker/wintergast
3890	5140	Breedbekstrandloper	Breedbekstrandloper	<i>Calidris falcinellus falcinellus</i>	Doortrekker
3920	5170	Kemphaan	Kemphaan	<i>Philomachus pugnax</i>	Doortrekker
3930	5180	Bokje	Bokje	<i>Lymnocyptes minimus</i>	Doortrekker/wintergast
3940	5190	Watersnip	Watersnip	<i>Gallinago gallinago ssp.</i>	Doortrekker/wintergast
3950	5200	Poelsnip	Poelsnip	<i>Gallinago media</i>	Doortrekker
3990	5290	Houtsnip	Houtsnip	<i>Scolopax rusticola</i>	Doortrekker/wintergast
4010	5321	Grutto	IJslandse Grutto	<i>Limosa limosa islandica</i>	Doortrekker/wintergast
4040	5341	Rosse Grutto	Rosse Grutto	<i>Limosa lapponica taimyrensis</i>	Doortrekker
4050	5342	Rosse Grutto	Rosse Grutto	<i>Limosa lapponica lapponica</i>	Doortrekker/wintergast
4070	5380	Regenwulp	Regenwulp	<i>Numenius phaeopus phaeopus</i>	Doortrekker
4080	5400	Dunbekwulp	Dunbekwulp	<i>Numenius tenuirostris</i>	Doortrekker/wintergast
4090	5410	Wulp	Wulp	<i>Numenius arquata arquata</i>	Doortrekker/wintergast
4120	5560	Oeverloper	Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>	Doortrekker
4140	5530	Witgat	Witgat	<i>Tringa ochropus</i>	Doortrekker
4170	5450	Zwarte Ruiter	Zwarte Ruiter	<i>Tringa erythropus</i>	Doortrekker
4190	5480	Groenpootruiter	Groenpootruiter	<i>Tringa nebularia</i>	Doortrekker
4210	5470	Poelruiter	Poelruiter	<i>Tringa stagnatilis</i>	Doortrekker
4220	5540	Bosruiter	Bosruiter	<i>Tringa glareola</i>	Doortrekker
4230	5460	Tureluur	Tureluur	<i>Tringa totanus totanus/britannica</i>	Doortrekker
4250	5462	Tureluur	IJslandse Tureluur	<i>Tringa totanus robusta</i>	Wintergast
4280	5611	Steenloper	Steenloper (wint. Eur.)	<i>Arenaria interpres interpres</i>	Wintergast
4290	5612	Steenloper	Steenloper (wint. Afr.)	<i>Arenaria interpres interpres</i>	Doortrekker/wintergast

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
4310	5640	Gauwe Franjepoot	Gauwe Franjepoot	<i>Phalaropus lobatus</i>	Doortrekker
4320	5650	Rosse Franjepoot	Rosse Franjepoot	<i>Phalaropus fulicaria</i>	Doortrekker
4350	5660	Middelste Jager	Middelste Jager	<i>Stercorarius pomarinus</i>	Doortrekker
4360	5670	Kleine Jager	Kleine Jager	<i>Stercorarius parasiticus</i>	Doortrekker
4370	5680	Kleinste Jager	Kleinste Jager	<i>Stercorarius longicaudus longicaudus</i>	Doortrekker
4380	5690	Grote Jager	Grote Jager	<i>Stercorarius skua</i>	Doortrekker/wintergast
4420	5790	Vorkstaartmeeuw	Vorkstaartmeeuw	<i>Xema sabini ssp.</i>	Doortrekker
4430	6020	Drieteenmeeuw	Drieteenmeeuw	<i>Rissa tridactyla tridactyla</i>	Doortrekker/wintergast
4460	5820	Kokmeeuw	Kokmeeuw	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Doortrekker/wintergast
4470	5780	Dwergmeeuw	Dwergmeeuw	<i>Hydrocoleus minutus</i>	Doortrekker/wintergast
4540	5900	Stormmeeuw	Stormmeeuw	<i>Larus canus canus/heinei</i>	Doortrekker/wintergast
4580	5910	Kleine Mantelmeeuw	Kleine Mantelmeeuw	<i>Larus fuscus intermedius/graelsii</i>	Doortrekker/wintergast
4630	5920	Zilvermeeuw	Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus argentatus/argenteus</i>	Wintergast
4660	5926	Geelpootmeeuw	Geelpootmeeuw	<i>Larus michahellis michahellis</i>	Doortrekker/wintergast
4680	5925	Pontische Meeuw	Pontische Meeuw	<i>Larus cachinnans cachinans</i>	Doortrekker/wintergast
4700	5980	Kleine Burgemeester	Kleine Burgemeester	<i>Larus glaucoides glaucoides</i>	Wintergast
4720	5990	Grote Burgemeester	Grote Burgemeester	<i>Larus hyperboreus ssp.</i>	Wintergast
4730	6000	Grote Mantelmeeuw	Grote Mantelmeeuw	<i>Larus marinus</i>	Doortrekker/wintergast
4780	6240	Dwergstern	Dwergstern	<i>Stemula albigula albigula</i>	Doortrekker
4790	6050	Lachstern	Lachstern	<i>Gelochelidon nilotica nilotica</i>	Doortrekker
4800	6060	Reuzenster	Reuzenster	<i>Hydroprogne caspia</i>	Doortrekker
4810	6260	Witwangstern	Witwangstern	<i>Chlidonias hybridus hybridus</i>	Doortrekker
4820	6270	Zwarte Stern	Zwarte Stern	<i>Chlidonias niger niger</i>	Doortrekker
4830	6280	Witvleugelstern	Witvleugelstern	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Doortrekker
4860	6110	Grote Stern	Grote Stern	<i>Sterna sandvicensis sandvicensis</i>	Doortrekker
4890	6150	Visdief	Visdief	<i>Sterna hirundo hirundo</i>	Doortrekker
4910	6160	Noordse Stern	Noordse Stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Doortrekker
4940	6340	Zeekoet	Zeekoet	<i>Uria aalge/aalge/hyperborea</i>	Wintergast
4960	6360	Alk	Alk	<i>Alca torda torda/islandica</i>	Wintergast
4980	6380	Zwarte Zeekoet	Zwarte Zeekoet	<i>Cephus grylle arcticus</i>	Wintergast
4990	6470	Kleine Alk	Kleine Alk	<i>Alle alle alle</i>	Wintergast
5020	6540	Papegaaiduiker	Papegaaiduiker	<i>Fratercula arctica ssp.</i>	Doortrekker/wintergast
5070	6700	Houtduif	Houtduif	<i>Columba palumbus palumbus</i>	Doortrekker/wintergast
5300	7240	Koekoek	Koekoek	<i>Cuculus canorus canorus</i>	Doortrekker
5450	7670	Ransuil	Ransuil	<i>Asio otus otus</i>	Wintergast
5460	7680	Velduil	Velduil	<i>Asio flammeus flammeus</i>	Doortrekker/wintergast
5480	7780	Nachtzwaluw	Nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus europaeus</i>	Doortrekker
5520	7950	Gierzwaluw	Gierzwaluw	<i>Apus apus apus</i>	Doortrekker
5580	8310	IJsvogel	IJsvogel	<i>Alcedo atthis ispida</i>	Doortrekker/wintergast
5630	8400	Bijeneter	Bijeneter	<i>Merops apiaster</i>	Doortrekker
5660	8460	Hop	Hop	<i>Upupa epops epops</i>	Doortrekker
5670	8480	Draaihals	Draaihals	<i>Jynx torquilla torquilla</i>	Doortrekker

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
5870	15200	Klapenster	Klapenster	<i>Lanius excubitor excubitor</i>	Doortrekker/wintergast
5890	15230	Roodkopklauwier	Roodkopklauwier	<i>Lanius senator senator</i>	Doortrekker
5960	15390	Gaai	Gaai	<i>Garrulus glandarius glandarius</i>	Doortrekker/wintergast
5990	15570	Notenkraker	Notenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes ssp</i>	Wintergast
6000	15600	Kauw	Kauw	<i>Corvus monedula ssp.</i>	Doortrekker/wintergast
6050	15630	Roek	Roek	<i>Corvus frugilegus frugilegus</i>	Doortrekker/wintergast
6070	15673	Bonte Kraai	Bonte Kraai	<i>Corvus cornix cornix</i>	Wintergast
6110	13140	Goudhaan	Goudhaan	<i>Regulus regulus regulus</i>	Doortrekker/wintergast
6120	13150	Vuurgoudhaan	Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapillus ignicapillus</i>	Doortrekker
6160	14620	Pimpelmees	Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus caeruleus</i>	Doortrekker/wintergast
6170	14640	Koolmees	Koolmees	<i>Parus major major/newtoni</i>	Doortrekker/wintergast
6190	14610	Zwarte Mees	Zwarte Mees	<i>Periparus ater ater</i>	Doortrekker/wintergast
6280	9740	Boomleeuwerik	Boomleeuwerik	<i>Lullula arborea arborea</i>	Doortrekker/wintergast
6300	9760	Veldleeuwerik	Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis arvensis</i>	Doortrekker/wintergast
6310	9780	Strandleeuwerik	Strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris flava</i>	Doortrekker/wintergast
6320	9810	Oeverzwaluw	Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia riparia</i>	Doortrekker
6340	9920	Boerenzwaluw	Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica rustica</i>	Doortrekker
6350	10010	Huiszwaluw	Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum urbicum</i>	Doortrekker
6360	9950	Roodstuitzwaluw	Roodstuitzwaluw	<i>Cecropis daurica rufula</i>	Doortrekker
6430	14371	Staartmees	Witkopstaartmees	<i>Aegithalos caudatus caudatus</i>	Wintergast
6550	12930	Grauwe Fitis	Grauwe Fitis	<i>Phylloscopus trochiloides viridanus</i>	Doortrekker
6570	12980	Pallas' Boszanger	Pallas' Boszanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Doortrekker
6580	13000	Bladkoning	Bladkoning	<i>Phylloscopus inornatus</i>	Doortrekker
6610	13030	Bruine Boszanger	Bruine Boszanger	<i>Phylloscopus fuscatus fuscatus</i>	Doortrekker
6650	13080	Fluiter	Fluiter	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Doortrekker
6660	13110	Tijftjaf	Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita ssp.</i>	Doortrekker
6710	13120	Fitis	Fitis	<i>Phylloscopus trochilus trochilus/acredula</i>	Doortrekker
6830	12730	Sperwergrasmus	Sperwergrasmus	<i>Sylvia nisoria nisoria</i>	Doortrekker
6840	12740	Braamsluiper	Braamsluiper	<i>Sylvia curruca curruca</i>	Doortrekker
6890	12750	Grasmus	Grasmus	<i>Sylvia communis communis</i>	Doortrekker
6900	12760	Tuinfluiter	Tuinfluiter	<i>Sylvia borin borin</i>	Doortrekker
6910	12770	Zwartkop	Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla atricapilla</i>	Doortrekker/wintergast
6940	12360	Sprinkhaanzanger	Sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia naevia</i>	Doortrekker
7060	12510	Kleine Karekiet	Kleine Karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus scirpaceus</i>	Doortrekker
7070	12430	Rietzanger	Rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Doortrekker
7080	12420	Waterrietzanger	Waterrietzanger	<i>Acrocephalus paludicola</i>	Doortrekker
7120	10480	Pestvogel	Pestvogel	<i>Bombicilla garrulus garrulus</i>	Wintergast
7180	14861	Taigaboomkruiper	Taigaboomkruiper	<i>Certhia familiaris familiaris</i>	Doortrekker/wintergast
7280	15820	Spreeuw	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris vulgaris</i>	Doortrekker/wintergast
7290	15840	Roze Spreeuw	Roze Spreeuw	<i>Pastor roseus</i>	Doortrekker
7320	10501	Waterspreeuw	Zwartbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus cinclus</i>	Wintergast
7330	10502	Waterspreeuw	Roodbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus aquaticus</i>	Doortrekker/wintergast

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
7380	11860	Beflijster	Beflijster	<i>Turdus torquatus torquatus</i>	Doortrekker
7390	11870	Merel	Merel	<i>Turdus merula merula</i>	Doortrekker/wintergast
7450	11980	Kramsvogel	Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Doortrekker/wintergast
7460	12000	Zanglijster	Zanglijster	<i>Turdus philomelos ssp.</i>	Doortrekker/wintergast
7470	12010	Koperwiek	Koperwiek	<i>Turdus iliacus iliacus/coburni</i>	Doortrekker/wintergast
7480	12020	Grote Lijster	Grote Lijster	<i>Turdus viscivorus viscivorus</i>	Doortrekker/wintergast
7520	13350	Grauwe Vliegenvanger	Grauwe Vliegenvanger	<i>Muscicapa striata striatia</i>	Doortrekker
7530	10990	Roodborst	Roodborst	<i>Erithacus rubecula ssp.</i>	Doortrekker/wintergast
7620	11210	Zwarte Roodstaart	Zwarte Roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros gibraltariensis</i>	Doortrekker
7650	11220	Gekraagde Roodstaart	Gekraagde Roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus phoenicurus</i>	Doortrekker
7660	11370	Paapje	Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Doortrekker
7710	11460	Tapuit	Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe oenanthe/leucorhoa</i>	Doortrekker
7830	13430	Kleine Vliegenvanger	Kleine Vliegenvanger	<i>Ficedula parva parva</i>	Doortrekker
7860	13490	Bonte Vliegenvanger	Bonte Vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca hypoleuca</i>	Doortrekker
7870	10840	Heggenmus	Heggenmus	<i>Prunella modularis modularis</i>	Doortrekker/wintergast
7920	15980	Ringmus	Ringmus	<i>Passer montanus montanus</i>	Doortrekker/wintergast
7970	10172	Engelse Kwikstaart	Engelse Kwikstaart	<i>Motacilla flavissima</i>	Doortrekker
7980	10171	Gele Kwikstaart	Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Doortrekker
7990	10173	Noordse Kwikstaart	Noordse Kwikstaart	<i>Motacilla thunbergi</i>	Doortrekker
8070	10190	Grote Gele Kwikstaart	Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea cinerea</i>	Doortrekker/wintergast
8080	10201	Witte Kwikstaart	Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba alba</i>	Doortrekker
8090	10202	Rouwkwikstaart	Rouwkwikstaart	<i>Motacilla yarellii</i>	Doortrekker
8110	10020	Grote Pieper	Grote Pieper	<i>Anthus richardi richardi</i>	Doortrekker
8130	10050	Duinpieper	Duinpieper	<i>Anthus campestris campestris</i>	Doortrekker
8140	10080	Siberische Boompieper	Siberische Boompieper	<i>Anthus hodgsoni yunnanensis</i>	Doortrekker
8150	10090	Boompieper	Boompieper	<i>Anthus trivialis trivialis</i>	Doortrekker
8170	10110	Graspieper	Graspieper	<i>Anthus pratensis pratensis</i>	Doortrekker/wintergast
8180	10120	Roodkeelpieper	Roodkeelpieper	<i>Anthus cervinus</i>	Doortrekker
8190	10143	Oeverpieper	Oeverpieper	<i>Anthus petrosus littoralis/petrosus</i>	Doortrekker/wintergast
8200	10141	Waterpieper	Waterpieper	<i>Anthus spinoletta spinoletta</i>	Doortrekker/wintergast
8280	16360	Vink	Vink	<i>Fringilla coelebs coelebs</i>	Doortrekker/wintergast
8300	16380	Keep	Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	Doortrekker/wintergast
8350	16490	Groenling	Groenling	<i>Carduelis chloris chloris/harrisoni</i>	Doortrekker/wintergast
8360	16530	Putter	Putter	<i>Carduelis carduelis ssp.</i>	Doortrekker/wintergast
8370	16540	Sijs	Sijs	<i>Spinus spinus</i>	Doortrekker/wintergast
8380	16600	Kneu	Kneu	<i>Linaria cannabina cannabina/autochthona</i>	Doortrekker/wintergast
8390	16620	Frater	Frater	<i>Linaria flavrostris flavrostris/pipilans</i>	Doortrekker/wintergast
8410	16634	Kleine Barmsijs	Kleine Barmsijs	<i>Acanthis cabaret</i>	Doortrekker/wintergast
8420	16631	Grote Barmsijs	Grote Barmsijs	<i>Acanthis flammea flammea</i>	Doortrekker/wintergast
8470	16660	Kruisbek	Kruisbek	<i>Loxia curvirostra curvirostra</i>	Doortrekker/wintergast
8490	16680	Grote Kruisbek	Grote Kruisbek	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Doortrekker/wintergast
8520	16790	Roodmus	Roodmus	<i>Carpodacus erythrinus erythrinus</i>	Doortrekker

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
8560	17100	Goudvink	Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula europoea</i>	Doortrekker/wintergast
8570	17101	Goudvink	Noordse Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula pyrrhula</i>	Wintergast
8580	17170	Appelvink	Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes cocothraustes</i>	Doortrekker/wintergast
8600	18500	Sneeuwgors	Sneeuwgors	<i>Plectrophenax nivalis nivalis/insulae</i>	Doortrekker/wintergast
8620	18470	IJsgors	IJsgors	<i>Calcarius lapponicus ssp.</i>	Doortrekker/wintergast
8710	18570	Geelgors	Geelgors	<i>Emberiza citrinella citrinella</i>	Doortrekker/wintergast
8760	18660	Ortolaan	Ortolaan	<i>Emberiza hortulana</i>	Doortrekker
8800	18730	Bosgors	Bosgors	<i>Emberiza rustica rustica</i>	Doortrekker
8810	18740	Dwerggors	Dwerggors	<i>Emberiza pusilla</i>	Doortrekker
8840	18770	Rietgors	Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus schoeniclus</i>	Doortrekker/wintergast
8880	18820	Grauwe Gors	Grauwe Gors	<i>Emberiza calandra calandra</i>	Doortrekker/wintergast
100	1520	Knobbelzwaan	Knobbelzwaan	<i>Cygnus olor</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
150	1540	Wilde Zwaan	Wilde Zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
380	1610	Grauwe Gans	Grauwe Gans	<i>Anser anser anser</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
590	1670	Brandgans	Brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
850	1730	Bergeend	Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
910	1960	Krooneend	Krooneend	<i>Netta rufina</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
950	1980	Tafeleend	Tafeleend	<i>Aythya ferina</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1000	2030	Kuifeend	Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
1150	2060	Eider	Eider	<i>Somateria mollissima mollissima</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1260	2180	Brilduiker	Brilduiker	<i>Bucephala clangula clangula</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1290	2210	Middelste Zaagbek	Middelste Zaagbek	<i>Mergus serrator</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1330	1820	Krakeend	Krakeend	<i>Anas strepera strepera</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1360	1790	Smient	Smient	<i>Anas penelope</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
1420	1940	Slobeend	Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	Broedvogel - wegtrekkend
1440	1860	Wilde Eend	Wilde Eend	<i>Anas platyrhynchos platyrhynchos</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1510	1890	Pijlstaart	Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1520	1910	Zomertaling	Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	Broedvogel - wegtrekkend
1540	1840	Wintertaling	Wintertaling	<i>Anas crecca crecca</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1610	3320	Korhoen	Korhoen	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1670	3670	Patrijs	Patrijs	<i>Perdix perdix perdix/sphagnetorum</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
1680	3700	Kwartel	Kwartel	<i>Coturnix coturnix coturnix</i>	Broedvogel - wegtrekkend
2090	720	Aalscholver	Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2190	950	Roerdomp	Roerdomp	<i>Botaurus stellaris stellaris</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2210	980	Woudaap	Woudaap	<i>Ixobrychus minutus minutus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
2220	1040	Kwak	Kwak	<i>Nycticorax nycticorax nycticorax</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2270	1190	Kleine Zilverreiger	Kleine Zilverreiger	<i>Egretta garzetta garzetta</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2280	1210	Grote Zilverreiger	Grote Zilverreiger	<i>Casmerodius albus albus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
2290	1220	Blauwe Reiger	Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea cinerea</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2310	1240	Purperreiger	Purperreiger	<i>Ardea purpurea purpurea</i>	Broedvogel - wegtrekkend
2350	1340	Ooievaar	Ooievaar	<i>Ciconia ciconia ciconia</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2420	1440	Lepelaar	Lepelaar	<i>Platalea leucorodia leucorodia</i>	Broedvogel - wegtrekkend

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
2510	70	Dodaars	Dodaars	<i>Tachybaptus ruficollis ruficollis</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
2520	90	Fuut	Fuut	<i>Podiceps cristatus cristatus</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2530	100	Roodhalsfuut	Roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena grisegena</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
2550	120	Geoorde Fuut	Geoorde Fuut	<i>Podiceps nigricollis nigricollis</i>	Broedvogel - wegtrekkend
2570	2310	Wespendief	Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
2620	2430	Zeearend	Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
2720	2600	Bruine Kiekendief	Bruine Kiekendief	<i>Circus aeruginosus aeruginosus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
2730	2610	Blauwe Kiekendief	Blauwe Kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
2760	2630	Grauwe Kiekendief	Grauwe Kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
2780	2670	Havik	Havik	<i>Accipiter gentilis gentilis</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
2790	2690	Sperwer	Sperwer	<i>Accipiter nisus nisus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
2840	2870	Buizerd	Buizerd	<i>Buteo buteo buteo</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
2990	3040	Torenvalk	Torenvalk	<i>Falco tinnunculus tinnunculus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
3050	3100	Boomvalk	Boomvalk	<i>Falco subbuteo subbuteo</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3100	3200	Slechtvalk	Slechtvalk	<i>Falco peregrinus peregrinus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
3110	4070	Waterral	Waterral	<i>Rallus aquaticus aquaticus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3120	4080	Porseleinhoen	Porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3140	4110	Kleinst Waterhoen	Kleinst Waterhoen	<i>Porzana pusilla intermedia</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3150	4210	Kwartelkoning	Kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3160	4240	Waterhoen	Waterhoen	<i>Gallinula chloropus chloropus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
3190	4290	Meerkoet	Meerkoet	<i>Fulica atra atra</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
3200	4330	Kraanvogel	Kraanvogel	<i>Grus grus grus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
3300	4500	Scholekster	Scholekster	<i>Haematopus ostralegus ostralegus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
3310	4550	Steltkluut	Steltkluut	<i>Himantopus himantopus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3330	4560	Kluut	Kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3350	4590	Griel	Griel	<i>Burhinus oediconemus oediconemus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3420	4690	Kleine Plevier	Kleine Plevier	<i>Charadrius dubius curonicus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3430	4700	Bontbekplevier	Bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula hiaticula</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
3490	4770	Strandplevier	Strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus alexandrinus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3580	4850	Goudplevier	Goudplevier	<i>Pluvialis apricaria apricaria</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
3650	4930	Kievit	Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3870	5123	Bonte Strandloper	Bonte Strandloper	<i>Calidris alpina schinzii</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
3920	5170	Kemphaan	Kemphaan	<i>Philomachus pugnax</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3940	5190	Watersnip	Watersnip	<i>Gallinago gallinago gallinago</i>	Broedvogel - wegtrekkend
3990	5290	Houtsnip	Houtsnip	<i>Scolopax rusticola</i>	Broedvogel - wegtrekkend
4000	5320	Grutto	Grutto	<i>Limosa limosa limosa</i>	Broedvogel - wegtrekkend
4090	5410	Wulp	Wulp	<i>Numenius arquata arquata</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
4120	5560	Oeverloper	Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>	Broedvogel - wegtrekkend
4230	5460	Tureluur	Tureluur	<i>Tringa totanus britannica</i>	Broedvogel - wegtrekkend
4430	6020	Drieteenmeeuw	Drieteenmeeuw	<i>Rissa tridactyla tridactyla</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
4460	5820	Kokmeeuw	Kokmeeuw	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
4470	5780	Dwergmeeuw	Dwergmeeuw	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Broedvogel - wegtrekkend

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
4510	5750	Zwartkopmeeuw	Zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>	Broedvogel – wegtrekkend
4540	5900	Stormmeeuw	Stormmeeuw	<i>Larus canus canus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
4580	5910	Kleine Mantelmeeuw	Kleine Mantelmeeuw	<i>Larus fuscus intermedius/graellsii</i>	Broedvogel – wegtrekkend
4630	5920	Zilvermeeuw	Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus argenteus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
4730	6000	Grote Mantelmeeuw	Grote Mantelmeeuw	<i>Larus marinus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
4780	6240	Dwergstern	Dwergstern	<i>Sternula albifrons albifrons</i>	Broedvogel – wegtrekkend
4790	6050	Lachstern	Lachstern	<i>Gelochelidon nilotica nilotica</i>	Broedvogel – wegtrekkend
4820	6270	Zwarte Stern	Zwarte Stern	<i>Chlidonias niger niger</i>	Broedvogel – wegtrekkend
4860	6110	Grote Stern	Grote Stern	<i>Sterna sandvicensis sandvicensis</i>	Broedvogel – wegtrekkend
4890	6150	Visdief	Visdief	<i>Sterna hirundo hirundo</i>	Broedvogel – wegtrekkend
4910	6160	Noordse Stern	Noordse Stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5060	6680	Holenduif	Holenduif	<i>Columba oenas oenas</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5070	6700	Houtduif	Houtduif	<i>Columba palumbus palumbus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5090	6840	Turkse Tortel	Turkse Tortel	<i>Streptopelia decaocto decaocto</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5100	6870	Zomertortel	Zomertortel	<i>Streptopelia turtur turtur</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5300	7240	Koekoek	Koekoek	<i>Cuculus canorus canorus</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5320	7350	Kerkuil	Kerkuil	<i>Tyto alba guttata</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5360	7440	Oehoe	Oehoe	<i>Bubo bubo bubo</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5410	7570	Steenuil	Steenuil	<i>Athene noctua vidalii</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5420	7610	Bosuil	Bosuil	<i>Strix aluco aluco</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5450	7670	Ransuil	Ransuil	<i>Asio otus otus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5460	7680	Velduil	Velduil	<i>Asio flammeus flammeus</i>	Broedvogel – gedeeltelijk wegtrekkend
5480	7780	Nachtzwaluw	Nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus europaeus</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5520	7950	Gierzwaluw	Gierzwaluw	<i>Apus apus apus</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5580	8310	IJsvogel	IJsvogel	<i>Alcedo atthis ispida</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5660	8460	Hop	Hop	<i>Upupa epops epops</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5670	8480	Draaihals	Draaihals	<i>Jynx torquilla torquilla</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5690	8560	Groene Specht	Groene Specht	<i>Picus viridis viridis</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5700	8630	Zwarte Specht	Zwarte Specht	<i>Dryocopus martius martius</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5710	8760	Grote Bonte Specht	Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major pinetorum</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5730	8830	Middelste Bonte Specht	Middelste Bonte Specht	<i>Dendrocopos medius medius</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5750	8870	Kleine Bonte Specht	Kleine Bonte Specht	<i>Dendrocopos minor hortorum</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5790	15080	Wielewaal	Wielewaal	<i>Oriolus oriolus oriolus</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5800	15150	Grauwe Klauwier	Grauwe Klauwier	<i>Lanius collurio</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5870	15200	Klapekster	Klapekster	<i>Lanius excubitor excubitor</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5890	15230	Roodkopklauwier	Roodkopklauwier	<i>Lanius senator senator</i>	Broedvogel – wegtrekkend
5950	15490	Ekster	Ekster	<i>Pica pica pica</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
5960	15390	Gaai	Gaai	<i>Garrulus glandarius glandarius</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
6000	15600	Kauw	Kauw	<i>Corvus monedula spermologus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
6050	15630	Roek	Roek	<i>Corvus frugilegus frugilegus</i>	Broedvogel – gedeeltelijk wegtrekkend
6060	15671	Zwarte Kraai	Zwarte Kraai	<i>Corvus corone corone</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
6100	15720	Raaf	Raaf	<i>Corvus corax corax</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
6110	13140	Goudhaan	Goudhaan	<i>Regulus regulus regulus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6120	13150	Vuurgoudhaan	Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapillus ignicapillus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6130	14900	Buidelmees	Buidelmees	<i>Remiz pendulinus pendulinus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6160	14620	Pimpelmees	Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus caeruleus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6170	14640	Koolmees	Koolmees	<i>Parus major major/newtoni</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6180	14540	Kuifmees	Kuifmees	<i>Lophophanes cristatus mitratus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6190	14610	Zwarte Mees	Zwarte Mees	<i>Periparus ater ater</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6210	14420	Matkop	Matkop	<i>Poecile montanus rhenanus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6220	14400	Glanskop	Glanskop	<i>Poecile palustris palustris</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6230	13640	Baardman	Baardman	<i>Panurus biarmicus biarmicus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6270	9720	Kuifleeuwerik	Kuifleeuwerik	<i>Galerida cristata cristata</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6280	9740	Boomleeuwerik	Boomleeuwerik	<i>Lullula arborea arborea</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6300	9760	Veldleeuwerik	Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis arvensis</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
6320	9810	Oeverzwaluw	Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia riparia</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6340	9920	Boerenzwaluw	Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica rustica</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6350	10010	Huiszwaluw	Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum urbicum</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6410	12200	Cetti's Zanger	Cetti's Zanger	<i>Cettia cetti cetti</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6420	14370	Staartmees	Staartmees	<i>Aegithalos caudatus europaeus</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
6650	13080	Fluiter	Fluiter	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6660	13110	Tjiftjaf	Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita collybita</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6710	13120	Fitis	Fitis	<i>Phylloscopus trochilus trochilus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6840	12740	Braamsluiper	Braamsluiper	<i>Sylvia curruca curruca</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6890	12750	Grasmus	Grasmus	<i>Sylvia communis communis</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6900	12760	Tuinfluiter	Tuinfluiter	<i>Sylvia borin borin</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6910	12770	Zwartkop	Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla atricapilla</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6940	12360	Sprinkhaanzanger	Sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia naevia</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6960	12380	Snor	Snor	<i>Locustella luscinioides luscinioides</i>	Broedvogel - wegtrekkend
6970	12590	Spotvogel	Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7050	12500	Bosrietzanger	Bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7060	12510	Kleine Karekiet	Kleine Karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus scirpaceus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7070	12430	Rietzanger	Rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7100	12530	Grote Karekiet	Grote Karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus arundinaceus</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7110	12260	Graszanger	Graszanger	<i>Cisticola juncidis cisticola</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7150	14790	Boomklever	Boomklever	<i>Sitta europaea caesia</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
7190	14862	Taigaboomkruiper	Taigaboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
7200	14870	Boomkruiper	Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla megarhyncha</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
7210	10660	Winterkoning	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes troglodytes</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
7280	15820	Spreeuw	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris vulgaris</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend
7390	11870	Merel	Merel	<i>Turdus merula merula</i>	Broedvogel - jaarrond aanwezig
7450	11980	Kramsvogel	Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7460	12000	Zanglijster	Zanglijster	<i>Turdus philomelos clarkei</i>	Broedvogel - wegtrekkend
7480	12020	Grote Lijster	Grote Lijster	<i>Turdus viscivorus viscivorus</i>	Broedvogel - gedeeltelijk wegtrekkend

CSNA_ volgorde	Euring	Soortniveau	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam inc. ondersoort	Functioneel gebruik Nederland
7520	13350	Grauwe Vliegenvanger	Grauwe Vliegenvanger	<i>Muscicapa striata striatia</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7530	10990	Roodborst	Roodborst	<i>Erithacus rubecula rubecula</i>	Broedvogel – gedeeltelijk wegtrekkend
7550	11040	Nachtegaal	Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos megarhynchos</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7560	11060	Blauwborst	Blauwborst	<i>Luscinia svecica cyanecula</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7620	11210	Zwarte Roodstaart	Zwarte Roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros gibraltariensis</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7650	11220	Gekraagde Roodstaart	Gekraagde Roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus phoenicurus</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7660	11370	Paapje	Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7670	11390	Roodborsttapuit	Roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola rubicola</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7710	11460	Tapuit	Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe oenanthe</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7860	13490	Bonte Vliegenvanger	Bonte Vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca hypoleuca</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7870	10840	Heggenmus	Heggenmus	<i>Prunella modularis modularis</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
7890	15910	Huismus	Huismus	<i>Passer domesticus domesticus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
7920	15980	Ringmus	Ringmus	<i>Passer montanus montanus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
7970	10172	Engelse Kwikstaart	Engelse Kwikstaart	<i>Motacilla flavissima</i>	Broedvogel – wegtrekkend
7980	10171	Gele Kwikstaart	Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8070	10190	Grote Gele Kwikstaart	Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea cinerea</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8080	10201	Witte Kwikstaart	Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba alba</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8130	10050	Duinpieper	Duinpieper	<i>Anthus campestris campestris</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8150	10090	Boompieper	Boompieper	<i>Anthus trivialis trivialis</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8170	10110	Graspieper	Graspieper	<i>Anthus pratensis pratensis</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8280	16360	Vink	Vink	<i>Fringilla coelebs coelebs</i>	Broedvogel – gedeeltelijk wegtrekkend
8300	16380	Keep	Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
8320	16400	Europese Kanarie	Europese Kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Broedvogel – gedeeltelijk wegtrekkend
8350	16490	Groenling	Groenling	<i>Carduelis chloris chloris</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
8360	16530	Putter	Putter	<i>Carduelis carduelis ssp.</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
8370	16540	Sijs	Sijs	<i>Spinus spinus</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
8380	16600	Kneu	Kneu	<i>Linaria cannabina cannabina</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8410	16634	Kleine Barmsijs	Kleine Barmsijs	<i>Acanthis cabaret</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
8470	16660	Kruisbek	Kruisbek	<i>Loxia curvirostra curvirostra</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8520	16790	Roodmus	Roodmus	<i>Carpodacus erythrinus erythrinus</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8560	17100	Goudvink	Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula europaea</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
8580	17170	Appelvink	Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes coccothraustes</i>	Broedvogel – gedeeltelijk wegtrekkend
8710	18570	Geelgors	Geelgors	<i>Emberiza citrinella citrinella</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig
8760	18660	Ortolaan	Ortolaan	<i>Emberiza hortulana</i>	Broedvogel – wegtrekkend
8840	18770	Rietgors	Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus schoeniclus</i>	Broedvogel – gedeeltelijk wegtrekkend
8880	18820	Grauwe Gors	Grauwe Gors	<i>Emberiza calandra calandra</i>	Broedvogel – jaarrond aanwezig